

20.06.2022

POL-2022-47838

Oikeusministeriö

viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö VN/27647/2020

Poliisihallituksen lausunto

1 Pyyntö ja tarkoitus

Oikeusministeriö pyytää Poliisihallituksen lausuntoa työryhmän ehdotuksesta eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän täydentämiseksi kolmansien maiden kansalaisten osalta (ECRIS-TCN); Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2022:22.

ECRIS-TCN:n tarkoituksena on luoda keskitetty EU-tasoinen tietojärjestelmä, johon tehtävien hakujen avulla jäsenvaltiot voivat tunnistaa muita jäsenvaltioita, joilla on kolmansien maiden kansalaisten rikostuomioita koskevia tietoja. ECRIS-TCN sisältäisi jäsenvaltioissa tuomittujen kolmannen maan kansalaisten henkilöllisyyden määrittämistä koskevia tietoja mukaan lukien sormenjälkitietoja. Varsinaisia rikosrekisteritietoja säilytettäisiin jatkossakin jäsenvaltioiden kansallisissa rikosrekistereissä. ECRIS-TCN täydentää eurooppalaista rikosrekisteritietojärjestelmää ja mahdollistaa kolmansien maiden kansalaisia koskevien yksittäisten rikosrekisteritietojä koskevien pyyntöjen kohdentamisen jäsenvaltioihin, joissa tuomiotietoja on.

2 Poliisihallituksen lausunto

2.1 Lainsäädäntömuutos aiheuttaa poliisille uuden tehtävän

Ehdotus aiheuttaa poliisille uuden tehtävän sormenjälkien ottamisesta lainvoimaisen tuomion jälkeen rekisteröintiedellytykset täyttävältä kolmannen maan kansalaiselta, mikäli sormenjälkiä ei ole esitutinnan aikana jo otettu. Uuden tehtävän katsotaan olevan määrältään pieni, mikäli poliisi kykenee säilyttämään henkilöiden rekisteröintimäärät nykyisellään.

Muutosesitys tuo myös mukanaan uuden toimivallan poliisille noutaa kolmannen maan kansalainen rekisteröitäväksi, mikäli sormenjälkien ottaminen on jäänyt esitutinnan aikana tekemättä. Poliisi pitää ehdottoman tarpeellisena myöskin nouto mahdollisuuden lisäämistä kyseisen rekisteröinnin suorittamiseksi.

2.2 Uuden tehtävän järjestelyt voimaantuloaikataulun johdosta

Poliisihallitus pitää toimintavaihtoehtoina edelleen samoja, joita työryhmän mietinnössä on ajateltuna. Poliisihallituksen on luotava ohje uuden toimivalan mukaisien tehtävien hoitamisen tueksi.

Pyynnön saatuaan poliisiyksikkö kirjaisi asiasta sekalaisilmoituksen (S-ilmoitus) ja lisäksi henkilöä koskevan etsintäkuulutuksen Patja-järjestelmään, mikäli henkilöä ei tavoiteta kutsun avulla.

Henkilön tavoittamisen jälkeen poliisi rekisteröi henkilön pyynnön tietojen avulla. Oikeusrekisterikeskuksen pyynnössä on tarkoin mainittava, mitä rekisteröintitoimenpiteitä pyynnön perusteella poliisin on tehtävä, jotta poliisi osaa rekisteröidä järjestelmään vain ne tiedot, joihin pyynnön perusteella poliisilla on toimivalta.

2.3 Kustannusvaikutukset

Poliisihallituksen järjestelmämuutoksiin tehtävät muutokset aiheuttavat kustannusvaikutuksia työryhmän kirjauksien mukaisesti kuten myös henkilöresurssien osalta tehdyt kirjaukset.

Poliisilla ei ole varattuna poliisin toimivaltaan lisättävien uusien tehtävien varalle ylimäärisiä varoja tai henkilöresursseja.

2.4 Sormenjälkien käsittely

Poliisihallitus ei näe, että sormenjälkien käsittelyssä olisi sellaista toimivaltaan tai tietosuojaan liittyvää estettä, etteikö toimintaa voitaisi toteuttaa työryhmän mietinnössä kuvatulla tavalla.

Oikeusrekisterikeskuksen tietojen luovutus poliisille pyyntöjen toteuttamiseksi: *”Tämä edellyttäisi, että Oikeusrekisterikeskus saisi luovuttaa poliisille salassapitovelvollisuuden estämättä pyynnön tekemiseksi **välttämättömät tiedot.**”*

Pyyntöjen onnistuneeksi toteuttamiseksi, olisiko tarpeellista kirjata Oikeusrekisterikeskuksen luovuttamien tietojen kohdalle välttämättömien tietojen tilalle tarpeelliset tiedot.

Ehdotettu säännös 13 b 3 momentti, että poliisi ilmoittaa rekisteröintipyynnön suorittamisesta Oikeusrekisterikeskukselle on kannatettava.

2.5 Koulutustarve

Poliisihallitus ei näe, että muutos edellyttäisi laajoja koulutustarpeita poliisissa. Järjestelmien muutosten aiheuttamat ohjeistukset kuitenkin tulevat olemaan tarpeellisia.

2.6 Voimaantulo

Poliisihallitus varaa voimaantulon arviointiin sen, että poliisin tietojärjestelmien muutoksia ei välttämättä pystytä toteuttamaan yhtä nopeassa aikataulussa, varatun toukokuun 2023 osalta. Tietojärjestelmien muutoksien kesto riippuu tehtävistä muutostöistä, joiden kesto ei vielä ole voitu tarkasti arvioida.

poliisijohtaja

Sanna Heikinheimo

poliisitarkastaja

Anna-Riina Korteniemi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 20.06.2022 klo 14:17. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Liitteet

Jakelu

Oikeusministeriö

Tiedoksi